

XAJON

KJOTÉXAMA

RI BAKOLA TS'Ē

XITĀ RI KAFÌ'ON

Xitaxá ri bakola jòsín sindàjìn
kjoala xita ri kàfion

Tsà me kjoa ri
kàmatin ko tsa mè kjoa ri
kàkàjìn, jǎ̀nà xítaxá tǎ̀jínèlà
sìsinlì jòtítsò kǎ̀jotéxama.

K'enga kjuíchi ñàà tíjò xitaxá tjínèlā sísini a t' à ts' e kjetéxama ri tsòya:

Tjínèlā skuexkónli k' oá nìkì kama
kòtsjengili k' oati tjínèlā.

Jòkjoan kjetexama ri kochjeénli, tsa tjín
xajon ri nìkì majinlijñà xiaxá tjínèlā
kujtsoyali jòtjínni.

Tjínèlā sijnlā jñà xángi ko taya
chjine' énni ri kosejnàli xitaxá k' oá
tsa majin ya chjine' én ri ji kuíchjili.

Jínli xajonli ri tsiji k' engā tsà s' a
ítsíkji k' oá tsa k' e nga jé kàsakò ñani
kàyatòn jngò xita, ñani kàfi nayá xita,
ñani kàkaán xita, ñani kàsijna' ño xita
ñani take fichijé xita j' s' in tíchja xitaxá.

Tjìnli ǎnde a t' à t' se kjotéxama nga sìnli xitaxá k' e tsà kjoǎ Kàkajin nga:

Jǎnà xitaxá tjínèla nda xatí sìnli
ta kotjò sìnli koǎ nà sìnli.

Saséjnalì jngò chjine énrì
kosejinkjoli.

Nga kama koxkìli ke tsà
kàfì'oen, tsa mijènlì kama siji
nga chjinaxkí chjoón sìnli.

Tjínèla kosinlì jòtìtó kjo_téxama nga:

Kàtabasèkòlì xìtaxá ri sìindàlì k'è tsà tjín
ri tjingilì, tsà si sikhonlì a tà ts'è kjoa ri
kàkàjìn.

Kàta sijélì xìtá xá nga kàtamakìnda
kjoimalì.

Jè xìtaxá ri bátsjiya kjoa ndà
kàtabpatsjìjìn jòtjìnni kjoa ri
kàkàjìn.

K'enga kuíkjangi tjinli kjondàla kjotéxama nga:

Sjinli jòtjin kjoali k'oa
s'eli chijne ri jichjaájin
k'oa tsà majin jè xitaxá
ta kotjòkosijnàli.

Chít'ájin xajon ri ts'e
kjoali, k'oa kama siji
jngò kopíala tsà
nikì jò itsò xitaxá.

Jè xitaxá tjinèla skóbé
ngaijie xajonli ri
kuitsoya a tjin jé a ri
tsaèn jé jin k'oa nga
kama inákjoa tsa niki
tísasénli jos'in
tísindàjin kjoali.

K'enga kuíkjangi ya at' à ts'e xitaxá tjin Kjotéxama nga:

Nga kàtasijinli
jòtsò ri bíndajin
xitaxá ri bátjsiya
kjoa.

Inákjoe k'oa
kjóngi tsa níki
kuíndajin kjoali
jè xitaxá ri
bátjsiya kjoa.

K'oa xatí
kàtàmajndaili me
kjoa ri kàmat'in.

Kàtáchit'ajin
ijngò k'a kjoali
nisí kjòtsé isinach'á.

Tsà machjeénli tjinèlā kosinli nga:

Saséjnali jngò xita ri sikatoyali én.

Tjín ri kosekòli k'e tsà xitaimoe, tsà xkaen, tsà chisìn, tsà jtayi.

Kosekòli xitaxá tsà kjin naxaendáli.

Tsà kjeé chójìn nólì, tsà tibiylì, tsà nìkìma 'mi nga nìkì má 'mi skana ña ína xitaxá tjinèlā jè kuji skana ña ijnae.

Tsà ya ri mijènla skoe jòkjòan kjotéxama ritjínla jñà xita ri kàmachijelā ko ri kàfi'on chít'ajìn ya énkjotéxama jngò siendo ko ijàn ri ts'e xajon kjotéxama ri bínðajìn ngats'ì kjoa ti ts'e jé.

CARTA DE DERECHOS

Tsa mijènli kúikjangi kama tinákjoe ya

55 5200 9000
800 745 2369

www.denunciadigital.cdmx.gob.mx

Gloria Martínez Carrera, traductora al mazateco / Mazateco de Occidente, San Juan de la Unión, San Lucas Zoquiapan, Oaxaca.